

Janez Krizostom, [kopist]

po Božjem usmiljenji in po milosti apostolskega sedeža knezoškof Ljubljanski, vsem vernim
Ljubljanske škofije izveličanje in blagoslov v Gospodu!

Ljubljani v Gospodu! Pač srečen in slovesen dan je bil za reveža slepca, sedéčega ob poti v Jeriho, tisti dan, ko mu je Jezus spregovoril vsegamogočno besedo: „Spreglej!“ Pri tej priči on spregleda, in Jezusu sledi, in hvali Boga. In vse ljudstvo, ki je bilo priča Jezusovemu dejanju, je hvalilo Boga. — Dragi moji! Tudi v našem življenji se vrsté s tužnimi — srečni dnevi. Vsakdo med nami vé za one težke ure, ko ga je občutno skušala Božja roka in ga morda skuša še danes ob tem trenutku; a vender nihče izmed nas ne more trditi, da bi ga bil kedaj zapustil Bog, nihče ne more reči, da se mu ni še nikoli nič dobrega zgodilo na zemlji. Kot slovésen dan, kot pravi praznik njegovemu življenju, je slepcu moral v spominu ostati ta dan in, če se mu je vračal še kaj let, vsakokrat ga je brez dvombe praznoval z vneto dušo in veselim srcem.

Ljubi v Gospodu! Kakor je ubogemu pri Jerihi v slovesnem spominu bil dan njegove največe telesne sreče, tako imamo tudi mi v teku cerkvenega leta slovesne dneve, ki nas ne spominjajo le naše telesne, ampak tudi naše dušne sreče; slovesne dneve, ki nam, vračajóč se v vsakem cerkvenem letu, vse vélike zgodbe našega odrešenja pred oči stavijo tako, kakor da bi se v novo godile pred nami. — Ali mi teh dnij ne bomo z največo hvaležnostjo praznovali?

S prvo adventno nedeljo se pričinja cerkveno leto. Večno ljubezen nebeškega Očeta, ki nam je poslal svojega Sinu, nam Božič izbuja v spominu. Beseda je meso postala, Božji Sin se je včlovečil, in je iskat prišel in izveličat, kar je izgubljenega bilo; verujte vanj, da se izveličate v njem: tako nam do duše govori največi praznik, sv. dan. In komaj so ljubi božični godovi pomaknili se nam izpred očíj, in je pred nami odrastlo Božje dete in postalo mladenič, ter skrito bivalo v Naza-reškej hišici, stopi sv. cerkev konec božične dobe užé pred nas z Jezusom — čudodelnikom in učiteljem ljudstva — tako, da strmé množice nad njim, in da njegovi učenci verujejo vanj. — Za slovesnimi dnovi božične dobe se vrsté óni velikonočnega časa. — Po resnem postu pride sv. cerkev do nas, pokaže nam na veličastno podobo iz groba vstalega Odrešenika; onega, ki je greh premagal in smrt in zatrl moč hudobnega duha, ter z vstajenjem od mrtvih slovesno dokončal rešenje človeškega rodú; — naše rešenje, — še čudežnejše dejanje, kot je bilo veselstva vstvarjenje. Glej ga, oveseljeni kristijan, vstalega Božjega Sinu, ki ne umrje več; on je sedaj življenje in vstajenje vsem, ki verujejo vanj: tako nam o velikonočnem času sv. cerkev govóri. — Po končanih velikonočnih dnéh nas ona v nedeljskih evangelijih večkrat spominja sv. Duha, pripravljajóč nas tako na Onega príhod, ki naj razsvetljuje naš um in razgreva naše srce. Sv. binkoštné dneve nas sv. cerkev z vneto uči: Gospod, došel v nebesa, je poslal na zemljo sv. Duha, da bi prerodil človeštvo. Ne dajte se zapeljati duhu

svetá; ampak prosite Razsvetljevalca iz nebes, sv. Duha, da biva v vas, da vas vvede v vso resnico in pripelje do večnega življenja. V dolgej vrsti pobinkoštnih praznikov in nedelj nam sv. cerkev v spominu obuja mnogo izveličalnih Gospodovih nauk in nam kaže Jezusa, nebeškega čudodelnika, kako hodi od kraja do kraja in napolnuje vse, ki se mu bližajo, s svojim blagoslovom, dokler nas z zadnjo pobinkoštno, ter ob jednom poslednjo nedeljo cerkvenega leta, resno ne opomni strašnega konca svetá, učech nas še te tolažilne resnice, da sv. cerkev, ki nas prva po rojstvu sprejme, ki vodi vse naše življenje in nas oblažuje — da ta sv. cerkev tudi še-le jenja s končnim dnevom sveta.

Dragi v Gospodu! V teh treh dobah se razgrinja pred nami vsako cerkveno leto kakor zelen venec, ki so mu najslaje dišeče cvetice zapovedani prazniki in nedelje. Kakor krona katoliške cerkve je vsako cerkveno leto, in dragoceni biseri tej kroni so zapovedani prazniki in nedelje; kakor prelepo zidano poslopje se kaže našemu duhu cerkveno leto, in neomajljiva podlaga temu poslopju so zapovedani prazniki ter vsak teden redno se vračajoča nedelja. — Ali niso to srečni dnevi, oznanjujoch leto za letom največe blagre našega življenja? ali niso to sveti dnevi, ob katerih po trudapolnem tedenskem delu prihajamo z vneto dušo počivat v cerkev v Božje naročje? ali niso to slovesno-veseli dnevi, ko nas ob njih ubrani glasovi posvečenih zvonov skličejo v Božjo hišo, da tam skupno in glasno hvalimo in prosimo Boga: revni in bogati, visoki in nizki — vsi v jednom duhu zbrani pred jednim Očetom, vsi bratje in sestre, vsi otroci jednega Očeta, vsi sinovi in hčere vseusmiljenega Boga?

Vprašati bi me znali, ljubi v Gospodu! ali so si praznike sami umislili ljudje; ali so od Boga postavljeni? — Naj vam odgovorim, da je Bog sam praznikom začetnik. Ko je namreč dovršil Bog šestdnevno delo stvarjenja, „počival je sedmi dan od vsega svojega dela, ki ga je bil storil; in je blagoslovil sedmi dan in ga je posvetil“ (1. Moz. 2, 2 in 3).

Ker pa je Bog v svojem veličastvu sam nam v posnemo obhajal praznik, ter ga blagoslovil in posvetil, zato je tudi nam določno zapovedal praznik posvečevati. Čujmo, kaj pravi o tem sv. pismo. Izraelcem Mozes zatrjuje: „To je, kar je govoril Gospod: Jutri je počitek sabote, Gospodu posvečen“ (11. Moz. 16, 23). In pa: „Praznujejo naj Izraelovi otroci saboto in naj jo posvečujejo od roda do roda. Ona je večna zaveza med menoj in med Izraelovimi otroci in vedno znamenje: zakaj v šestih dneh je vstvaril Gospod nebo in zemljo, sedmi dan pa je delati nehal“ (11. Moz. 31, 16 in 17). In tretja deseterih Božjih zapovedij, danih Izraelcem na Sinajскеj gori, se glasi: „Spomni se, da posvečuješ sabotni dan. Šest dnij delaj in opravljaj vsa svoja dela; sedmi dan pa je sabota Gospoda, tvojega Boga; ta dan ne delaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat“ (II. Moz. 20, 8—11).

Njim, ki bi judovske sabote ne bili praznovali, je zažugal Bog zato najostreje kazni. Bog sam po Mozesu govori: „Praznujte mojo saboto; zakaj sveta vam bodi; kdor jo oskruni, bodi umorjen; kdor ta dan opravlja kako delo, njegova duša bodi pokončana izmed srede svojega ljudstva“ (11. Moz. 31, 14). In Bog nadaljuje: „Praznujte moje sabote in spoštujte moje svetišče. Jaz sem Gospod; ... ako me pa ne bote poslušali in spolnovali vseh mojih zapovedij, .. bom tudi jaz vam to-le storil: Naglo vas bom obiskal z uboštvom in vročino ... Zastonj bote žito sejali, katero bodo sovražniki požrli .. Bežali bote, akoravno vas ne bo nihče podil. Ako mi pa tudi po tem ne bote pokorni, namnožil vam bom sedmero kaznij zavoljo vaših

grehov... In dal vam bom od zgoraj nebo kakor železo, in zemljo kakor bron. Zastonj bo vaše delo; zemlja ne bo rodila zelišča, in drevje ne bo dajalo sadja... In poslal bom med vas divje zveri, katere bodo žrle vas in vašo živino... In bom poslal med vas meč, maščevalca moje zaveze. In ko bote zbežali v mesta pošljem kugo med vas in izdani bodete sovražnikom v roke; potem bom zlomil podporo vašega kruha tako, da bo deset žên kruh peklo v jednej péči, .. in jedli bote, pa ne bote nasiteni; .. spremenil bom vašo mesta v puščavo in vaše svetišče v pustoto... In pokončal bom vašo deželo in vaši sovražniki bodo nad njo strmeli, ko bodo njeni prebivalci; med narodi bote poginili in sovražna zemlja vas bo požrla... Tedaj se bo veselila dežela svojih sabot; .. ko bote vi v sovražnej deželi, praznovala bo ona in počivala ob sabotah svojega zapuščenja; zato ker ni dočivala ob vaših sabotah, ko ste vi v njej prebivali“ (III. Moz. 26, od 2—38). Pač strašne besede Boga, ostrega maščevalca svojih svetih dnij!

Ni mi treba posebej poudarjati, da — kar o sabotah — to isto tudi o práznikih velja. Zato Bog Izraelcem govori: „Obhajajte mi praznike trikrat v letu“. (II. Moz. 23, 14). Nato jim Bog po Mozesu natančno naznani, kako se ima praznik opresnih kruhov, t. j. velikanoč, praznovati; kako praznik žetve prvin, t. j. binkoštni in pa praznik konec leta, kadar je Izraelec spravil vse svoje pridelke s polja, t. j. praznik šotorov.

Izraelci so tedaj po Božjem povelji kot svoj, na teden se vračajoči sveti dan, saboto praznovali in imeli še drugih zapovedanih prazniških dnij.

Ko pa je jenjal stari zakon, postavili so apostoli v novem zakonu po Božjem navdihu, in brž ko ne po Jezusa samega povelji, mesto sabote prvi dan v tednu, t. j. nedeljo. Prav v nedeljo je namreč slavno zmagal nad smrtjo naš Izveličar, ko je slovesno vstal iz groba ter nam pridobil zagotovilo, da tudi mi ne sprstenimo za vselej v zemlji; da tudi nam pride ona večna nedelja, ko vstanemo kakor Gospod od smrti, praznujôc pravi Gospodnji dan, večno srečno nedeljo v nebesih. Saj apostol govori: „Ako pa Kristus ni vstal, prazno je tedaj naše oznanovanje, prazna tudi vaša vera“ (I. Kor. 15. 14). — Ravno nedelja je bila, ko jo sv. Duh nad apostole prišel podeliti jim raznovrstnih svojih nebeških darov. — Sicer pa je Bog Oče tudi v nedeljo svet stvariti začel. Zato nam je ta začetni dan stvarjenja v spomin, naj se potrudimo še mi v nedeljo, da obudimo v sebi novega človeka, ustvarjenega po Božjej podobi.

Ker torej po Božjem povelji moramo nedeljo in po cerkvi odločene praznike posvečevati, česa smo tedaj dolžni zdrževati se ob nedeljah in praznikih? — Pod smrtnim grehom nam je zapovedano te dni počivati od težkih hlapčevskih dél. Izjemoma bi se smelo opravljati kjekatero le, kadar bi je privolila duhovska gosposka: bodi si v Božjo čast; bodi si iz ljubezni do bližnjega, kakor n. pr. ob ognji, ob povodnji.

Potem je ob nedeljah in praznikih prepovedano tudi vse, kar dela tem dnevom nečast, ali pa njihovo posvečevanje moti ali opovira.

Zapovedano pa je pričujočim nam biti pri sv. maši. To zapoved morajo vsi spolnovati, ki so k pameti prišli ter jih ne zadržuje nepremagljiva ovira.

Res je, da se v naši deželi prazniki in nedelje posvečujejo še zvestó; ali vender smo morebiti prišli na slabše, kakor je bilo ob dneh naših očetov. Ni nemogoče, da se užé tudi pri nas čuje iz delárnic in tovaren ob nedeljah in praznikih včasih kladivo in drugo delavsko orodje, da se ob nedeljah in praznikih po prodajalnicah še z večim uspehom kot v delavnik prodaja, med tem ko se v velic

svétovnih mestih mnogokrat prav nad prodajalnicami nékatoličanov — nam katoličanom v sramoto — bere napis teh besedij: „Ta prodajalnica je ob nedeljah zaprta“. Ni nemogoče, da so tudi pri nas užé nekateri, ki, mesto da bi se službe Božje udeleževali, nedeljo in praznik v jutro opravljajo hlapčevska dela, popoldne pa gredo na veselice; morda so kateri, ki delajo vso nedeljo, da po svoje v požrešnosti praznujejo ponedeljek brez dela. Tudi to je mogoče, da se pustí kdo preslepiti posestnikom in mojstrom, ter ob nedeljah in praznikih zida ob hišah, na travnikih kosí, in drugo, — in to med jutranjo ali popoldanjo Božjo službo — vsemu prebivalstvu v spodtiko. — Še pogostejše pa, kakor po hlapčevskih delih, bi se utegnili prazniki in nedelje onečastovati tudi pri nas s tem, da se nekateri užé praznikov predvečer udajo nezmernosti življenja in tako ubijejo vso noč, praznikova jutra pa, mesto da bi se Božje službe udeležili, prespé. Nekateri morda v nedeljo in praznik mesto zapusté in gredó, ne da bi bili tu poprej pri Božjej službi, na kmete; na deželo dospevši se ne zmenijo več za cerkev, ter so tako v pohujšanje še nepopačenim tamošnjim ljudem. Zgoditi se utegne, da se — če tudi le nekateri — takim prišlecem na deželo dajo pregovoriti, ter gredo ob nedeljah in praznikih za vodnike in nosáče z njimi na goré, sploh na izlete, ter so prav tako kot óni brez Božje službe Gospodov dan. — Ljubljeni v Gospodu! ko bi šli po tej poti, kot so jo začeli tudi v naši deželi nekateri, naprej, osramoté nas pagani, ki so — kakor n. pr. Rimljanje — hlapčevsko delo v praznik velévali z denarno kaznijo povrniti. Osramotil bi nas znamenit pagansk učenjak, ki je na vprašanje: kaj da se v praznik delati sme, odgovoril: „To, kar se brez škode opustiti ne more.“

Razun tega, da nas véže Božja zapoved nedelje in praznike posvečevati, je pa njihovo praznovanje tudi v našo telesno in dušno korist.

V telesno korist nam je v praznik počitek od dela; ker delo, kadar se le prenapné, človeka ugonóbí. Zato tako-le trdi celo znan sovražnik krščanstva: „Kaj naj mislim ó teh, ki ljudstvu hočejo praznike vzeti, govoreč: s prazniki se ljudstvo odvrača od dela? Taka trditev je napačna in brezsrčna. Pravični in dobrotljivi Bog, ki hoče, da naj dela ljudstvo, tudi hoče, naj počiva. Če želite delalnega in pridnega ljudstva, dajte mu praznikov.“ Tako nam nasproten mož. — Jaz pa Vas, ljubi gospodarji in gospodinje le prašam: kaj pa naj začnejo Vaši ubogi posli, če jim z delom préobloženim vzamete še nedeljski in prazniški počitek; kaj ste si pridobili, če opesajo tako tudi v vašo kvaro njihove telesne moči?“

A posvečevanje nedelj in praznikov je tudi v dušno našo korist. Praznike praznovaje prihajamo v cerkev ter se tu, ponižnosti se učeči, uklónemo pred Božjim veličastvom in pred vso v cerkvi združeno krščansko srenjo glasno pričamo rekoč: Gospod, vse, kar smo in imamo, vse je tvoje milosti dar. „Ni tedaj pri njem, kateri hoče; ne pri njem, kateri teče, ampak pri Bogu, ki se usmiljuje“. (Rimlj. 9, 16.) Glasno priznavamo v svojej ponižnosti, da „ako Gospod ne zida hiše, trudiyo se zastonj, kateri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor je váruje“. (Psalm. 126, 1.) — Ljubljeni v Gospodu! Vi se v potu obraza trudite ves teden, da preživite tako sebe in svoje si izročene. Ali ne bo potem tudi potreba, da po dokončanem delu ob nedeljah in praznikih poskrbite za kruh in nebes, hranite tako svojo dušo in jo poživate za véčno življenje? Taka dušna hrana pa je Božja beseda, ki se vam ob nedeljah in praznikih v cerkvah vneto oznanuje; ker „pisano je: Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ki prihaja iz Božjih úst“. (Mat 4, 4). — Taka dušna hrana pa sta sosebnó še zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega telesa:

oni visoki skrivnosti sprave z razžaljenim Bogom in našega najtesnejega zjedinjenja ž njim, ki se ju udeležujemo sicer lahko vsak dan, ki pa ju imate lepo navado prejemati posebno še ob času dušnega svojega počitka, Gospodove dni. — Kaj poživlja, dragi v Gospodu, bolj našega duha, kakor če se zapovedane praznike Marijine in óne Božjih svetnikov zberemo v cerkvi pred Božjim prestolom vsi mi, ki nam je namen priti kedaj v nebesa, torej tudi biti svetniki in svetnice, kakor ti, ki smo jih semkaj prišli častiti? Ko nas je tu v cerkvi taka v srčnej pobožnosti zbrana družba, ali se nam ne vsiljuje ta misel: Če so ti — Marija in svetniki, te žive predpodebe za nas — če so ti sveto zamogli živeti, zakaj bi mi v stanu ne bili? In ko nam je cerkev v teku cerkvenega leta posamezne svetniške godove kazala tega ali onega svetnika kot zvezdo na nebu nam v razsvetljenje — kaj nam stori še proti koncu svojega leta v vrhunec našemu veselju? Razklene se v praznik vseh svetnikov tako rekoč cerkev nad nami, da gledamo véliki ta god vse svetniško nebo nad seboj, vse Božje prijatelje zbrane v nebesih, ki slavé tu gori trojedinega Boga.

Mogoče pa, da bi se dobil tudi v naši deželi kateri, ki bi govoril: Ne-le v cerkvi, ampak Bog se moli lahko povsod, ker je vsegapičujoč. — Res, predragi, nevidljivi Bog se povsod moli lahko: v tihej izbi, na polji za oralom, v delalnici pridnega rokodelca, na gorah in v nižavah, v železniškem vozu in na odstranjenej cesti, v hrumečej družbi in na samem. Ginljivo je v tem obziru ravnal pastirček Paskál, ki je služil trdega, nekrščanskega gospodarja. Ko se je Paskal po tednu dnij prav razveselil priti v nedeljo v Božjo hišo, zazdelo se je mnogokrat neusmiljenemu njegovemu gospodarju, da je ukazal naj ovce žene na pašo. Vselej ubogljiv je solzečim se očesom stopal Paskal za ovci, ker tako rad bi bil pri sv. maši in poslušal v cerkvi Božje besede. A kmalo si spomni pomoči nedolžna priprostost. V svojo pastirsko palico vrezljá podobo blažene Device Marije z Jezuščekom v naročji. Ko so potem zazvonili v dolini k Božjej službi zvonovi, vtakne Paskal palico v zemljo, poklekne préd-njo kakor pred altar, in je tu v duhu pri sv. maši. Tako prepraznuje pastirček Paskal odslej mnogo nedelj in praznikov, otročje pobožnosti vnet.

Ali, ljubljeni v Gospodu, ne sramotí naj nas, ter v naših dolžnostih ne podučuje priprost pastir, ki je tako prikupno znal častiti Boga, kadar ob praznikih v cerkev ni mogel. — Bog in cerkev ukazujeta vsakemu izmed nas, ob nedeljah in praznikih udeleževati se skupne Božje službe, tu glasno in očitno pričati svojo vero in vsej krščanski srenji biti v pobožen izgled. — Neizrekljivo slovesen pogled je pa tudi ta, ko zapovedane dni krščanska srenja iz dolov in planjav, z gričev in višav v veselih trumah k Božjej službi prihaja, ter se pobožno po ljubljenej farnej cerkvi razvrstí. Duha povzdigujoča podoba je ta, ko odločeni dušni pastir presv. daritev daruje za tukaj klečečo svojo srenjo; ko mašnik ob altari hvali usmiljenje Božje in združena fara ž njim vred počastuje Boga: ko jeden moli za vse in za jednega vsi, in ko ob jednom vsi svoje roke in z rokami svoja srca, zedinjena kakor v jeden žareč plamen, povzdignejo k Očetu vse milosti, da bi si izprosili usmiljenja iz nebes. — Zato so pa tudi taki po Božjej in cerkvene postavi združenej krščanski srenji dane obljube, ki jih nema záse posameznikova samitna molitev, ker pisano je: „Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi“ (Mat. 18, 20). Če je torej v svojih obljubah tako neskončno zvesti Bog sredi med dvema ali tremi moléčimi bivati obljubil, koliko raje bo še ostal sredi med množnoštevilno krščansko srenjo, ki se je zbrala praznični dan v njegovem imenu. — Zares, tako mogočna molitev, ki jo pošilja do nebes stotero in tisočero vernih src, predere oblake in Božjega usmiljenja prisili iz nebes.

Zato pa Bog tega svojega blagoslova tudi obeta tem, ki bodo nedelje in praznike posvečevali. Takó-le po Mozesu Bog, ki je zvest v svojih obljubah, Izraelcem govori: „Praznujte

moje sabote in spoštujte moje svetišče. Jaz sem Gospod. Ako bote po mojih postavah živeli, . . . dajal vam bom dežja ob svojem času in zemlja bo rodila svoj sad in drevje bo napolnjeno s sadjem. Mlatev bo segala do trgatve in trgatev bo segala do žetve, in jedli bote do sitega svoj kruh, prebivali bote brez strahu v deželi“ (III. Moz. 26, 2—5). Pa ne samo telesnih, ampak tudi dušnih in večnih blagrov v nebesih obeta Bog onim, ki posvečujejo Gospodove dni, ker po preroku Izaiji govori: „Kateri ohranijo moje sabote in izvolijo, kar jaz rad imam, in se drže moje zaveze—njim bom dal v svojej hiši in v svojem ozidji prostor in boljše ime memo sinov in hčerá; večno ime jim bom dal, katero se izgubilo ne bo“ (Izaj. 56, 4 in 5).

S privoljenjem svetega Očeta Leona XIII. oznanjam za leto 1882 naslednjo

Postno postavo za Ljubljansko škofijo.

I. Dnevi, o katerih si je pritrpati treba, ali o katerih je dovoljeno le enkrat do sitega jesti, so:

1. Vsi dnevi štiridesetdanskega posta razun nedelj.
2. Kvaterne srede, petki in sabote.
3. Srede in petki v adventu.
4. Dnevi pred binkoštni (27. majnika), pred prazniki ss. Petra in Pavla (28. junija), vnebovzetja Marijinega (14. avgusta), vseh svetnikov (31. oktobra), čistega spočetja M. D. (7. decembra) in pred Božičem (23. decembra).

II. Dnevi, o katerih je prepovedano meso jesti, so:

1. Vsi petki celega leta.
2. Pepelnična sredo, štiri kvaterne srede in kvaterne sabote.
3. Trije zadnji dnevi velikega tedna.
4. Dnevi pred binkoštni, pred prazniki ss. Petra in Pavla, vnebovzetja Marijinega, vseh svetnikov in čistega spočetja M. D. in pred Božičem.

III. Nadalje je privoljeno meso jesti:

1. Za vso škofijo, kolikrat je zapovedan praznik na kak gori imenovan dan, o katerem je meso jesti prepovedano. (Taki dnevi so letos: 25. marcij, praznik Marijinega oznanjenja; 8. september, praznik Marijinega rojstva; 8. december, praznik Marijinega čistega spočetja in prihodnja svečnica 2. februarja 1883 l.; tedaj se te dni sme meso jesti.)

2. Za posamezne kraje, kolikrat je kak semenj na tak dan. (V mnogih farah je po več raznih krajev, ki so eden od družega oddaljeni; tu polajšanje ne velja za vso faro, ampak le za tiste kraje, kjer se zaradi semnja večja množica ljudij skup shaja.)

3. Za posamezne osebe:

- a) Razun pepelnične srede, zadnjih treh dnij velikega tedna in dnij pred binkoštni in Božičem se za vse druge dni polajšanje, to je privoljenje meso jesti, daje:

Delalcem v tovarnah (fabrikah) in v premogo- in rudokopih.

Popotnikom, ki v kerčmah in gostilnicah jedó.

Tudi drugim, kateri n. pr. v mestih, trgih, itd. navadno v gostilnico na hrano hodijo.

b) Razun velikega petka se za vse druge dni tako polajšanje daje:

Železničnim konduktêrjem.

Vsem, ki z železnico potujejo in so prisiljeni na železničnih postajah v ondotnih gostilnicah jesti.

Tistim, ki zaradi zdravja v kopeljih bivajo, njihovim ondi bivajočim družinam in poslom.

c) Vse dni, brez izjeme, smejo mesne jedi uživati:

Tisti, kateri so zaradi prevelike revščine jesti primorani karkoli dobé;

tudi drugi, ki v družinah služijo ali živé, kjer se postno ne kuha. Vendar naj gledajo,

če je moč, da se vsaj veliki petek mesnih jedi zdrže.

IV. Vse tiste postne dni v letu, o katerih je le enkrat nasititi se pripuščeno in ves štiridesetdanski postni čas, tudi ob nedeljah, je uživanje rib in mesa pri ravno tistem obedu prepovedano, Treba se je ali mesa ali rib zdržati.

Razun tega v oziru postne zapovedi še naslednje določujem:

1. V jedi pritrgovati si ni potreba: bolnikom, nadalje onim, ki težka dela opravljajo slednjič onim, ki eden in dvajsetega leta še niso dopolnili, ali pa so šestdeseto prestopili.

2. Oni, katerih ne veže zapoved v jedi pritrgovati si, smejo tiste dni, kadar je drugim v jedi pritrgovati si zapovedano, pa ne popolnoma prepovedano jesti meso, — izjemoma meso jesti. kolikratkoli med dnevom jed uživajo; nasproti pa smejo oni, katere zapoved v jedi pritrgovati si veže, tiste dni meso le o poludne in zvečer uživati, pa si zvečer po dolžnosti pritrgovati.

3. Gospodje župniki in spovedniki so pooblašчени, v slučajnej resničnej potrebi prepoved o uživanji mesa še bolj zljajšati, vzlasti pa dovoliti, da se pri napravljanji postnih jedij, razun velikega petka in kvaternih petkov mesto masla sme svinjska maščoba rabiti. Kdor misli, da mu je stalne dispense potreba, naj se zastran tega na škofijstvo obrne.

4. Tukaj navedena določila pa ne veljajo tudi za redovnike, oni se ravnaajo po svojih pravilih.

5. Vsi verni, ki se polajšanja zastran uživanja mesa poslužujejo, naj tiste dni štiridesetdanskega posta, o katerih meso jedó, petkrat „Očenaš in Češenamarijo“ na čast britkega trpljenja in smrti Jezusa Kristusa molijo. Vendar jim je na prosto voljo dano, mesto tega primerno miloščino dajati.

Ljubljani v Gospodu! Izpolnujoče, kar vam je po tej olajšanej postnej postavi dolžnost, naj vas varuje in rešuje v vseh dušnih in telesnih nevarnostih usmiljeni Bog. Blagoslavlja naj vas njegova mogočna roka v vaših delih; vodi naj vas, zemeljske romarje, na poti v nebesa ter sprejme kedaj v večno domovino.

Milost in blagoslov Boga Očeta, Sina in sv. Duha naj ostane vselej nad vami. Amen.

Dano v Ljubljani v nedeljo pred pepelnico, 19. februvarija 1882.

Krizostom,

knezoškof.

Libreria della R. Università

Velikaya petra in katedralni delkov mesto in ...

111

4. Takaj navedena določila pa ne veljajo, če ohranjenost in celovitost dokumenta zahtevajo drugačen postopek. V takih primerih mora biti postopek opredeljen v posebnih predpisih.
